

132234

ADVIES

In het geschil tussen:

[klager] en [klager 2], wonend in [woonplaats], verzoekers

en

[schoolbestuur], gevestigd in [vestigingsplaats], het bevoegd gezag van [school] in
[vestigingsplaats 2], verweerder
gemachtigde: mevrouw mr. K. van Boltaringen-Roumen

1. KERN VAN HET ADVIES

Geschil over feitelijke verwijdering. Het verzoek is gegrond. De school heeft onvoldoende onderzoek gedaan naar de ondersteuningsbehoefte van de leerling, voordat is besloten hem uit te sluiten van klassikaal onderwijs.

2. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Op 12 april 2026 hebben verzoekers aan de Commissie een geschil voorgelegd over de beslissing van verweerder van 2 maart 2026 om [leerling] te verwijderen van [school] in [vestigingsplaats 2].

Verweerder heeft op 22 mei 2026 een verweerschrift ingediend.

De hoorzitting vond plaats op 9 juni 2026 in Utrecht.

Verzoekers waren aanwezig ter zitting.

Namens verweerder waren aanwezig ter zitting [directeur] [school], [stamgroepleider], en [beleidsmedewerker juridische zaken], daartoe bijgestaan door de gemachtigde.

[samenwerkingsverband] was aanwezig ter zitting als informant en werd vertegenwoordigd door [bestuurder], en [directeur].

3. DE FEITEN

- 3.1 Verzoekers zijn de ouders van [leerling]. [leerling] is 6 jaar oud en vanaf het schooljaar 2023-2024 leerling van [school] in [vestigingsplaats 2] (hierna: de school). De school geeft [onderwijs]. [leerling] zit in groep 2. [leerling] toont cognitief een enorme voorsprong ten aanzien van leeftijdsgenoten, in tegenstelling tot het sociaal emotioneel vlak. Doordat [leerling] deze discrepantie niet goed kan overzien, kan dat bij hem leiden tot frustratie. [leerling] heeft een sterke drang naar autonomie.
- 3.2 Naast het onderwijs in de stamgroep volgt [leerling] vanaf eind september 2024 drie ochtenden in de week onderwijs in de HB-groep. Dit is een groep voor hoogbegaafde leerlingen die zich bevindt binnen de school.
- 3.3 Op 10 oktober 2024 heeft de school bij het samenwerkingsverband advies gevraagd hoe [leerling] te begeleiden naar een volwaardige deelname aan de kringactiviteit. Doordat [leerling] zich snel verveelt en daardoor ongewenst gedrag vertoont, houdt hij zich niet aan de afspraken in de kring.
- 3.4 In het schooljaar 2025-2026 start [leerling] voor 4 dagen in de HB-groep en 1 dag in zijn stamgroep.
- 3.5 In november 2025 heeft de school een groepsarrangement ingezet in de HB-groep dat is bekostigd door het samenwerkingsverband en mede is uitgevoerd door het samenwerkingsverband. Dat heeft als gevolg dat er tijdelijk drie in plaats van twee leiders op de groep worden gezet.
- 3.6 Op 19 januari 2026 heeft [organisatie] op verzoek van ouders in overleg met de school bij [leerling] een intelligentieonderzoek afgenomen. Het lukte niet om het volledige onderzoek af te nemen. Uit het onderzoek volgt een totaalscore van 108. Op de Verbaal Begrip Index scoort [leerling] 143. [organisatie] heeft de school geadviseerd een didactisch onderzoek uit te voeren en een ontwikkelingsperspectief (opp) op te stellen en heeft enkele handelingsadviezen gegeven onder meer met betrekking tot taakaanpak, het bieden van meer structuur in de klas, en het aanbieden van minder stof met meer diepgang.
- 3.7 In een gesprek op 20 januari 2026 tussen school en verzoekers heeft de school gemeld handelingsverleggen te zijn en is een HIA-overleg (handelingsgericht integraal arrangeren) voorgesteld. Dit HIA-overleg heeft als doel om in een plan van aanpak vast te leggen wat de ondersteuningsbehoefte van [leerling] is en wat de mogelijkheden voor ondersteuning zijn binnen de school. Op 27 januari 2026 heeft de school een opp opgesteld.
- 3.8 Op 2 maart 2026 heeft de school in gesprek met moeder medegedeeld dat [leerling] vanaf 16 maart 2026 geen onderwijs meer kan volgen in de HB-groep, omdat het ingezette groepsarrangement eindigt en daardoor één leider minder beschikbaar is voor de klas. De school kan daardoor niet meer de benodigde begeleiding bieden aan

[leerling]. Vanaf dat moment biedt de school vier keer per week een half uur één-op-één-begeleiding aan buiten de klas. Dit aanbod wordt later omgezet in drie keer per week één uur.

- 3.9 Op 5 maart 2026 hebben verzoekers een klacht ingediend bij het schoolbestuur tegen het besluit van de school om [leerling] via een passend aanbod onderwijs te bieden. Mede naar aanleiding daarvan is er op 12 maart 2026 een gesprek geweest tussen de school, het schoolbestuur en verzoekers.
- 3.10 Naar aanleiding van een gesprek tussen verzoekers, de school, het samenwerkingsverband en het wijkteam [vestigingsplaats 2] op 25 maart 2026 is een HIA-trajectdocument opgesteld. Het samenwerkingsverband werkt met een HIA-traject: handelingsgericht arrangeren. Op 16 april 2026 heeft een tweede overleg plaatsgevonden waarbij tevens een gedragswetenschapper van [organisatie] aanwezig was.

4. STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Verzoekers

Er is sprake van een feitelijke verwijdering van [leerling] sinds 16 maart 2026. Hij mag het aangeboden onderwijs niet meer volgen. Bij deze verwijdering zijn de wettelijke eisen niet in acht genomen: er is geen formeel verwijderingsbesluit, de wettelijke procedure is niet gevolgd en er is geen andere school voor [leerling] gevonden. Binnen het schoolbestuur wordt voltijd HB-onderwijs geboden, maar het schoolbestuur wil [leerling] hier niet toelaten.

De school baseert zich ten onrechte op het feit dat ze handelingsverlegen is. Dit is onvoldoende onderzocht en onderbouwd. De school volgt hierin niet de juiste volgorde. Er is geen ontwikkelingsperspectief/handelingsplan opgesteld en er is geen individuele ondersteuning geweest voor [leerling]. De school heeft nagelaten om hier het intelligentieonderzoek van [organisatie] en andere beschikbare informatie voor te gebruiken. [leerling] heeft ondersteuning nodig op het gebied van hoogbegaafdheid en niet binnen de zorg.

Daarnaast zijn de door de school beschreven procedures niet gevolgd. De school heeft niet de in het beleid gestelde zorgniveaus doorlopen en er is geen HIA-traject met het samenwerkingsverband geweest voorafgaand aan het besluit tot verwijdering.

De school heeft voorts geen onderzoek gedaan naar passende onderwijsalternatieven.

Het onderwijsaanbod dat de school heeft gedaan voor [leerling] vanaf 16 maart 2026 past niet bij zijn onderwijsbehoefte en kan niet worden aangemerkt als het bieden van passend onderwijs.

Het niet naar school kunnen, heeft een negatieve impact op [leerling] zowel ten aanzien van zijn cognitieve ontwikkeling als ten aanzien van zijn sociaal emotionele welzijn. Verzoekers vragen of [leerling] met passende ondersteuning weer kan worden toegelaten tot de school.

Verweerder

Er is geen sprake van een (feitelijke) verwijdering. De school is handelingsverlegen. Het is de school nog niet gelukt om [leerling] binnen de schoolse setting en/of in de HB-groep tot leren/werken te krijgen. Ook niet met de adviezen van het samenwerkingsverband en [organisatie]. Doordat het intelligentieonderzoek niet volledig is afgenomen, is niet duidelijk of HB-onderwijs passend is. Er is bij [leerling] sprake van een discrepantie in zijn cognitieve en sociaal emotionele ontwikkeling, wat leidt tot frustratie en zelfbepalend gedrag. Hierbij heeft [leerling] één-op-één-begeleiding nodig (nabijheid van de stamgroepleider) en dat kan de school niet bieden. Aan verzoekers is geadviseerd de mogelijkheden van een onderwijs-zorgsetting te onderzoeken, waarbij de school betrokken blijft. Uiteindelijk is dan terugkeer naar school of wellicht volledig HB-onderwijs mogelijk. Verzoekers willen dit niet.

De school heeft de juiste stappen doorlopen en ondersteuning geboden. Zo zijn er diverse gesprekken geweest met verzoekers over de ondersteuningsbehoefte van [leerling] en de knelpunten. Er is in december 2025 een opp opgesteld; kort daarna is besloten het HIA-traject op te starten. Deze stap is gezet, omdat de ondersteuningsmogelijkheden van zowel de school als het samenwerkingsverband niet toereikend zijn. Het samenwerkingsverband is in 2024 betrokken geraakt bij de casus van [leerling] en heeft hem in 2025 geobserveerd tijdens het groepsarrangement. Het samenwerkingsverband heeft aangegeven niet over de juiste HB-expertise te beschikken noch over expertise ten aanzien van de specifieke onderwijsbehoeften van [leerling].

In een kort gesprek op 13 februari 2026 hebben de moeder van [leerling] en de stamgroepleider van de HB-groep geconcludeerd dat de door [organisatie] gegeven handelingsadviezen al zijn toegepast in de groep. Daarnaast heeft [organisatie] aangegeven dat zij vermoedt dat de zorgen rondom het gedrag van [leerling] kunnen voortkomen uit een verkeerde combinatie tussen IQ en schoolsetting of een overschatting van [leerling] door zijn verbale sterkte. Het onderzoek van [organisatie] is daarmee niet genegeerd.

Het huidige aanbod tot drie keer een uur per week onderwijs, waarvan een half uur één-op-één-begeleiding is het enige wat nu haalbaar is voor de school. Daarbij is gekozen voor zowel een cognitief als een sociaal emotioneel aanbod (buitenspelen). School hoopt met het ingezette HIA-traject en de inzet van het wijkteam spoedig een passende (onderwijs)plek of passende oplossing voor [leerling] te vinden.

Verzoeker vraagt de Commissie het verzoek niet-ontvankelijk dan wel ongegrond te verklaren.

5. INBRENG SAMENWERKINGSVERBAND

Het arrangement met betrekking tot het hoogbegaafdenonderwijs is ondergebracht bij de schoolbesturen in het samenwerkingsverband. Onderdeel daarvan is het HB-onderwijs op [school]. Het groepsarrangement in het najaar van 2025 is ingezet om de leerkracht te

ondersteunen in de begeleiding van de leerlingen. In januari 2026 is in overleg met het samenwerkingsverband besloten om het HIA-traject te starten voor [leerling]. Uit het HIA-traject blijkt dat het een ingewikkelde casus is, waarbij naast een passend onderwijsaanbod wellicht ook zorg nodig is. Eerst moet duidelijk worden wat de ondersteuning is die [leerling] nodig heeft, voordat een passend aanbod kan worden gedaan. Volgende week zal er een volgend gesprek plaatsvinden waarbij het wijkteam [vestigingsplaats] aansluit om verdere mogelijkheden te verkennen.

6. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

Bevoegdheid en ontvankelijkheid bij verwijdering

Aan de Commissie kunnen geschillen worden voorgelegd die verband houden met de verwijdering van een leerling.¹ Voor wat de beoordeling van de bevoegdheid van de Commissie betreft, stelt zij een voornemen tot verwijdering of een situatie van feitelijke verwijdering hieraan gelijk.

Ten aanzien van de ontvankelijkheid overweegt de Commissie als volgt. Het staat vast dat in het gesprek van 2 maart 2026 de school aan verzoekster te kennen heeft gegeven dat [leerling] geen onderwijs meer kan volgen in de klas vanaf 16 maart 2026. Dat bevestigt het gespreksverslag dat aan partijen is toegestuurd. Hoewel de school tegelijkertijd een beperkt onderwijsaanbod heeft gedaan, oordeelt de Commissie dat hier sprake is van een feitelijke verwijdering. Het is duidelijk dat [leerling] niet meer mag deelnemen aan het onderwijs op school, omdat de school daartoe niet de juiste ondersteuning kan bieden. Er is geen sprake van een maatwerkaanbod in het kader van de Variawet, wat het afwijken van de onderwijstijd en het onderwijsaanbod kan rechtvaardigen.² [leerling] ontvangt sinds 16 maart 2026 geen onderwijs en er is geen direct zicht op terugkeer op school. Nu het verzoek tijdig is ingediend, zijn verzoekers ontvankelijk in hun verzoek en kan de Commissie het verzoek inhoudelijk beoordelen.

Inhoudelijke beoordeling van het verwijderingsbesluit

Verzoekers stellen dat er onvoldoende grond is voor de school om [leerling] uit te sluiten van klassikaal onderwijs, nu de school onvoldoende onderzoek heeft gedaan naar de ondersteuningsbehoefte van [leerling]. De Commissie oordeelt dat dit verzoek gegrond is en overweegt daartoe als volgt.

De Commissie stelt vast dat in de periode tussen oktober 2024 en het ingezette groepsarrangement vanaf november 2025 geen specifiek nader onderzoek is gedaan naar de individuele onderwijsondersteuningsbehoefte van [leerling], behoudens het intelligentieonderzoek. Uit dit onderzoek kunnen geen duidelijke conclusies worden getrokken,

omdat het onderzoek niet volledig is afgenomen. Bij het ingezette groepsarrangement in 2025 is [leerling] weliswaar als onderdeel van de groep geobserveerd en meegenomen in de handelingsadviezen, maar het arrangement en de observatie waren niet specifiek op hem gericht. Het samenwerkingsverband heeft vervolgens aangegeven niet over de juiste expertise te beschikken op het gebied van hoogbegaafdheid dan wel op de specifieke ondersteuningsbehoefte van [leerling] om verweerder te kunnen ondersteunen bij de begeleiding van [leerling]. In januari 2026 heeft verweerder het opp opgesteld zonder dat hiertoe op overeenstemmingsgericht overleg heeft plaatsgevonden met verzoekers. Nog voordat het geplande HIA-overleg tussen verzoekers, verweerder, het samenwerkingsverband en het wijkteam over de ondersteuningsbehoefte van [leerling] heeft kunnen plaatsvinden, heeft verweerder op 2 maart 2026 aan verzoekers medegedeeld [leerling] uit te sluiten van klassikaal onderwijs met ingang van 16 maart 2026.

De Commissie is van oordeel dat verweerder in dit hele proces te voortvarend te werk is gegaan. Alvorens te besluiten [leerling] van klassikaal onderwijs uit te sluiten, had het echter op de weg van verweerder gelegen om een beter beeld te krijgen van de achtergrond van de ondersteuningsbehoefte van [leerling]. Ondanks dat de Commissie vaststelt dat verweerder binnen een specialistische setting in de HB-groep met verschillende handelingsadviezen gepoogd heeft om [leerling] beter tot leren te laten komen, heeft verweerder nagelaten om een breder onderzoek uit te (laten) voeren naar de ondersteuningsbehoefte van [leerling]. Het feit dat de inzet van verweerder tot onvoldoende resultaat heeft geleid en het samenwerkingsverband aangaf niet over de juiste expertise te beschikken, had daar eveneens aanleiding toe moeten geven.

Ten aanzien van het opp overweegt de Commissie het volgende. Het opp van januari 2026 voldoet niet aan de wettelijke vereisten. Zo kan de Commissie geen duidelijk handelingsdeel afleiden uit het opp en heeft er geen op overeenstemming gericht overleg met verzoekers plaatsgevonden.

Het opp is een opmaat geweest voor het gesprek met het samenwerkingsverband in het kader van het HIA-traject. Het HIA-traject is volgens het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband bedoeld om te onderzoeken welk passend onderwijs voor de leerling nodig is en hoe dit gerealiseerd kan worden. Uit het HIA-traject en het verhandelde ter zitting is gebleken dat het voor verweerder duidelijk was dat [leerling] een bepaalde ondersteuningsbehoefte had, maar dat nog niet duidelijk was op welke manier en waar passend onderwijs geboden kon worden. De Commissie is van oordeel dat de beslissing van 2 maart 2026 om [leerling] niet langer een volledig onderwijsaanbod te bieden tegen die achtergrond prematuur is geweest, omdat er nog geen zicht was op de juiste begeleiding en daarmee een passend onderwijsaanbod. Mede daardoor zit [leerling] nu thuis zonder zicht op de juiste ondersteuning.

Daarbij komt dat verweerder ten aanzien van het niet meer kunnen bieden van klassikaal onderwijs aan [leerling] als reden aanvoert dat er een groepsleerkracht minder voor de klas staat. De Commissie is van oordeel dat in dat opzicht het belang van de leerling onvoldoende is meegewogen bij het besluit [leerling] geen klassikaal onderwijs meer te bieden. Dit geldt temeer daar [leerling] nog erg jong is en de ontzegging van onderwijs een groot effect op hem kan hebben.

Alles overziend zal de Commissie het verzoek gegrond verklaren.

7. ADVIES

Op grond van bovenstaande overwegingen verklaart de Commissie het verzoek gegrond.

Vastgesteld te Utrecht op 19 juni 2026 door prof. dr. mr. R. van Schoonhoven, voorzitter, de heer H. Ait Oumghar, mevrouw drs. W.A.J.J. Willems, leden, in aanwezigheid van mr. J.M. van Snek, secretaris.

prof. dr. mr. R. van Schoonhoven
voorzitter

mr. J.M. van Snek
secretaris

¹ Op grond van artikel 43 lid 2 van de Wet op het primair onderwijs (WPO).

² Zie artikel 2 en artikel 4 lid 2 en 4 van de [Beleidsregel afwijken onderwijstijd funderend onderwijs en verlenen ontheffingen WEC 2025](#).